

Malmberg og Thorsell fra Småland.

Det handler om Gerdas, Gerts, Georgs og Gudruns aner for så vidt angår den fædrene linie, da den ikke har været fyldestgørende beskrevet indtil nu. Med fyldestgørende mener jeg en nærmere redegørelse for, hvorfra navnene Malmberg og Thorsell stammer. Alle i familien Thorsell er formentlig klar over at anerne skal søges i Sverige, da det længe har været kendt at begge bedstefar Leanders forældre kom der fra.

Leanders far hed Frans Oscar Magnusson Thorsell eller blot Frans Oscar Thorsell. Således var han kendt her i Danmark, men Gytte havde jo fortalt mig at han ikke oprindeligt hed Thorsell, men at han var nødt til at tage et andet efternavn end Magnusson for overhovedet at blive gift med Anna Maria. Så bliver jeg naturligvis nysgerrig efter at finde ud af om der er hold i den påstand. Det vides med 100 % sikkerhed at han var født i Östra Thorsås, Kronoberg den 20. maj 1845. Jeg kunne finde en Frans Oscar Magnusson født samme tid og sted, men uden efternavnet Thorsell, i de tilgængelige databaser. Mere om ham senere.

Leanders mor hed Anna Maria Malmberg og hun var født den 24. april 1841 i Jönköping (foreløbig nøjes vi med det) og var således fire år ældre end Frans Oscar. Hun gav mig også hovedbrud, så meget at jeg begyndte at spekulere på om ikke også hun havde fået et andet efternavn på et senere tidspunkt i hendes liv og inden hun kom til Danmark. Jeg kunne simpelthen ikke finde en Anna Maria født den 24. april 1841 med efternavnet Malmberg. Derimod kunne jeg finde en Anna Maria Johannesdotter, født den 24. april 1841 i Hudaryd, Malmbäck församling, Jönköping len, i de tilgængelige databaser. Hun var den eneste Anna Maria med den fødselsdag i Jönköping, men det kunne skyldes at ikke alle kirkebøger var afskrevet.

I august 2006 kom der en god nyhed med bladet "diskulogen", som jeg abonnerer på via mit medlemskab af DIS-Sverige. Overskriften på en artikel på side 7: "Samtlige kyrkböcker finns nu på nätet". Det gør de også i Danmark frem til 1892 og her hjemme er det gratis at kigge på siderne. I Sverige koster det penge. Det er Genline Family Finder der har stået for skanningen af de svenske kirkebøger og det er via deres hjemmeside man kan få adgang. En sådan tidsbegrænset adgang, 92 dage, købte jeg den 23. oktober 2006.

Dette medlemskab har givet pote. Jeg har kunnet følge de to personer Frans Oscar og Anna Maria og deres færden i Sverige ret nøje. Det var oprindeligt "kun" deres ægteskab der interesserede mig da jeg ikke kunne finde oplysninger om det i de hjemlige kirkebøger og min konklusion var da også at de måtte være gift i Sverige og det er de!

I Sverige består kirkebøgerne af register over fødte, døbte, viede, døde og begravede, nøjagtig som i Danmark, og desuden har de noget de kalder "Husförhör", som nogenlunde svarer til vore folketællinger og "Inflyttning, Utflyttning", som svarer nogenlunde til de "Til- og afgangslister" der visse steder findes i vore kirkebøger.

Her er så de seneste nyheder om Anna Maria Malmberg og Frans Oscar Magnusson Thorsell. Jeg har meget mere om deres aner, men det kommer ikke med her.

Anna Maria er datter af gårdejer Johannes Bengtsson og hustru Anna Stina Svendsdotter i Hudaryd, Malmbäck, Jönköping. Johannes Bengtsson hedder ikke Malmberg fra fødslen, men tager navnet efter familiens flytning fra Hudaryd til Ulfsåkra Skullesgård, Nöbböle, Kronoberg i 1851. Familien findes i husförhøret 1851 – 1855 i Nöbböle, men først ved næste husförhör 1856 – 1860 er der tilføjet navnet "Malmberg" over Johannes Bengtssons navn, så fra da af har familien heddet det. Det er dog først ved husförhøret 1866 – 1870 at Anna Maria optræder selvstændigt med efternavnet Malmberg og det er fordi

hun ikke bor sammen med sin familie mere, men bor dog stadig på Ulfsåkra Skullesgård, hvor gårdejerer nu hedder Anders Johan Malmberg, Anna Marias ældre bror, født den 16.10.1833 i Malmbäck, gift med Cajsa Nilsdotter den 4.4.1863¹. Anna Marias far, mor og øvrige søskende er flyttet til noget der hedder Buntager Skogslund. Anna Maria Malmberg flytter fra Nöbbele til Christianstads Stadsförsamling den 7.9.1869. Herunder: foto af Malmbäck kirke, hvor Anna Maria Johannesdotter blev døbt den 25. april 1841.

Frans Oscar Magnusson har også flyttet lidt rundt i Sverige, mere end Anna Maria. Som tidligere nævnt er han født den 20. maj 1845 i Thorsås Bondegårde, Östra Thorsås, som søn af bonden Magnus Gummesson (født i Linneryd) og hustru Lena Olofsdotter. De bor

flere forskellige steder i området inden Frans Oscar forlader familien. Han rejser lidt rundt som bagerlærling og sommetider som skrædder.

Bopæls- og flytnehistorik for Frans Oscar:

1851 – 1855 Husforhør, familien bor i Thorsås Sjöborgen.

1856 – 1860 Husforhør, familien bor i Thorsås Ödegård, Hoppet.

1865, den 13. januar flytter brødrene, drängen Frans Oscar Magnusson og Johan Gummesson fra Askeberga Westergårde til Sandsjö i Kronoberg.

1865, den 30. oktober flytter Frans Oscar Magnusson fra Sandsjö til Sölvesborg i Blekinge. I Sölvesborg kirkebog findes hans indflytningsbevis.

Den 15.11.1866 flytter bagerlærlingen Frans Oscar Magnusson /Skræds efter Mantalsreg./ fra Sölvesborg til "Obestemd ort", hvilket må være Ljuder, fordi han den 13.10.1867 ankommer fra Ljuder til Östra Thorsås som I husforførsprotokollen står der under bemærkninger: "Har ej företete? bevis om fullgjort Bevåringspligt. Åhus i Christianstad län. 29/1 1868." Det betyder på dansk: ["Det kan ikke dokumenteres at han har aftjent sin værnepligt"](#). Hun² siger også, at det var af stor vigtighed med aftjening af værnepligt, da mange rige mennesker betalte de fattige for at aftjene værnepligt. Svenskerne lå i krig med bla..Danmark og derfor havde megen bevågenhed om mændene aftjente deres værnepligt eller ej." Jeg har indsat en kopi af siden på side 11.

¹ Født den 13.6.1838 i Linneryd.

² Gerda har en kollega, Lena, hvis mor er af svensk afstemning og kan sproget.

Det er så første gang han ses med sit nye efternavn. Jeg kan desværre ikke følge ham til og fra Ljuder, fordi der ikke er lister og registre til rådighed p.t., men jeg er ikke i tvivl om, at det er i Ljuder han tager navnet **Thorsell**. I husforhør 1866 – 1870 står samme oplysning om Frans Oscar og nederst på samme side er hans familie nævnt **bortset** fra hans far. Ud for moderen Lena Olofsdotters navn står der, at hun er blevet **skilt** fra manden ved Wexiö Domkapitels mellemkomst og at skilsmissemænd er blevet opløst i Östra Thorsås kirke den 4.3.1860.

1868, den 29. januar flytter bagerlærlingen Fr. O. Magnusson Thorsell fra Askeberga Westergårde til Åhus i Christianstad län. Det er en havneby, som ligger ca. 15 – 20 km. fra Kristianstad. Hov, hvad er nu det. Burde han ikke befinde sig i Danmark? Ifølge det danske indvandrerarkiv flyttede han jo til Fakse i 1867! Nå, man skal ikke tro på alt, hvad man læser, vel? Frans Oscar forlader Åhus igen i starten af september 1869.

1869, den 11. september ankommer Bagara Frans Oskar Magnusson Thorsell til Christianstad Stadsförsamling fra Sölvesborg som nr. 97 på indflytningslisten. Gæt hvem nr. 98 er. Rigtigt, Jungfru Anna Maria Malmberg, ankommet fra Nöbböle også den 11. september 1869. Så gik øvelsen blot ud på at finde ud af, hvornår de to igen forlod staden og vi skulle ikke vente længe.

1869, den 20. oktober 1869 (efter 39 dage) rejser **Bagar Frans Oscar Thorsell og Hustru! Anna Maria Malmberg** fra Christianstad og til, nej, ikke Danmark endnu, men til en by i nærheden, Önnestad, ca. 5 km. vest for Christianstad.

Billedet her over viser Heliga Trefaldighetskyrkan (Trefoldighedskirken) i Christianstad, hvor Anna Maria Malmberg og Frans Oscar Thorsell blev gift den 28.9.1869. Kopi af vielsesregistret indsat på side 8. I 1865, altså fire år før deres vielse i 1869, fik kirken et nyt 59 meter højt tårn. Læg mærke til det flotte monogram i forgrunden. ”Trefoldighedskirken, der kan rumme 1400 mennesker, indvies i 1620 og er et hovedværk i Christian IV tidens renæssancearkitektur.”

Nu kan det vel ikke vare så længe før de drager til Danmark, - troede jeg. Jeg ledte og ledte i udflytningsprotokollen for Önnestad, men jeg skulle helt frem til den **4. maj 1870** før de flytter, og her har skriverkarlen haft lidt for travlt med at sætte gentagelsestegn tror jeg, fordi i rubrikken ”Hvortil rejst” står der Amerika! Men rolig nu, - de rejser vel ikke til Amerika mens Anna Maria er højgravid, - en 14 dages sejltur over Atlanten og retur til København for at føde deres første barn, Anna Leunda, den **29. juni 1870** på adressen 1870 i Helsingørsgade 19, Sankt Pauls sogn, Sokkelund herred. Jeg kan selvfølgelig ikke vide om de har taget turen som en bryllupsrejse og hvis nogen har konkret viden om det, vil jeg naturligvis gerne have det at vide.

À propos bryllup. Jeg kontaktede Fakse Lokalhistoriske Arkiv og spurgte om de måske skulle ligge inde med noget materiale om familien Thorsell. Og minsandten om de ikke havde noget liggende. Der var en avisartikel fra Østsjællands Avis dateret den 2. september 1919. Det fremgår af artiklen at: ”fhv. postkører F. O. Thorsell og hustru kan fejre guldbryllup den **28. september**.” Bingo, så fik jeg lige deres bryllupsdag foræret, ganske vist ikke den primære kilde, men alligevel godt nok foreløbig. Træk 50 år fra 1919 og du har det år og den periode jeg lige har beskrevet et par afsnit her over, sådan. Videre står der i artiklen:

”Thorsell er født i Sverige i 1843 (forkert) – er således 76 år gammel – og hans hustru er 2 år yngre (også forkert, hun er 4 år ældre). Thorsell kom til Fakse i **1872** og han drev i en del år ekviperingsforretning og skrædderi indtil han i januar 1900 begyndte at køre postruten fra Fakse til Vemmetofte. Han trak sig tilbage for godt et halvt år siden (begyndelsen af 1919). Beboerne og Vemmetofte Kloster gav ham en afskedsgave. Det gjorde postfunktionærerne også. Det gamle brudepar (skriver avisen) har haft 5 børn, hvoraf de 4 lever. En datter er hjemme (Leunda) en er gift i København, en søn har haft cykelforretning i Fakse og den ældste søn er i Amerika (Johan Aristarkus).

Den 12. januar 1872 etablerer han (Frans Oscar) sig som skrædder hos smed Hansens enke og i 1887 ophører han som handlende. Familien har boet på stationsvej 3 i Fakse.”

Her ud over skriver arkivleder Mona Hamann at sønnen Leander oprettede cykelforretning og at beboelsen var Jernbanevej/Stationsvej 1, Fakse. Ejendommen nedrevet i 2002. Leander og hans forældre har altså boet dør om dør i Fakse. Så nævner Mona også nogle billeder, fotografier, 4 i alt, som jeg kunne købe, hvis jeg var interesseret. Og hvem er ikke det efter så mange års arbejde med Thorsell og Malmberg! Jeg ved i øvrigt fra folketællingen 1916 i Fakse, at Anna Leunda stadig er ugift og bor hjemme hos forældrene og ifølge Fakse arkiv er hun stryggerske. Måske kunne det være interessant for jer at se nogle billeder af jeres bedsteforældre, oldeforældre eller tipoldeforældre, hvem der nu kigger på billederne.

Portrætfotoet af Frans Oscar, hvor han er ældst, er dateret til 1914, hvor han er postkører. De to øvrige portrætfotos af hhv. Anna Maria som yngre og Frans Oscar som yngre er uden datering, så vurder selv, hvilken alder de har.

Anna Maria Malmberg og Frans Oscar Thorsell ca. 1890.

Frans Oscar Thorsell ca. 1914. Postkører og skræddermester.

“Husförhör 1966 – 1870 Östra Thorsås”. Ud for nr. 11 står der: Inhys Frans Oscar Magnusson Thorsell, fødeår 45, fødedato 20/5, fødested Thorsås. Længst til venstre står den sætning jeg har skrevet om tidligere Frans Oscars manglende dokumentation for udført militærtjeneste. ”Har ej foretætt om fullgjort Bevåringspligt”. Her er svaret fra Gerdas kollega:” **Hej Gerda. Nu har jeg rådført mig med min mor og hun siger der står:**

”Det kan ikke dokumenteres at han har aftjent sin værnepligt”.

Hun siger også, at det var af stor vigtighed med aftjening af værnepligt, da mange rige mennesker betalte de fattige for at aftjene værnepligt. Svenskerne lå i krig med bla. Danmark og derfor havde (det) megen bevågenhed om mændene aftjente deres værnepligt eller ej.

Kærlig hilsen

Lena”

Der er flere interessante oplysninger på denne side. Hvis vi starter øverst, så står der ”Askeberga Westregd.” Så står der et par brøker, som muligvis refererer til ejerens ejerandel, dernæst ”Eger (ejer) Olof Johansson, f. 99 7/12 (7.12.1799, ifølge kirkebogen er han født den 16.12.1799) og han er Frans Oscars morfar. Lige neden under står der ”Hustr Maria Nilsdotter, f. 99 8/1 (født den 8.1.1799, hvilket stemmer med kirkebogen) og hun er Frans Oscars mormor. Aller nederst på siden står hans mor og bror, og det er her der står oplysningen om, at Frans Oscars mor og far er blevet skilt. Det står yderst til højre. Der står også en bemærkning ud for broderen Johan August, som jeg ikke har kunnet tyde endnu.

Det store øjeblik indtraf, da jeg begyndte, som sædvanlig drevet af nysgerrighed, at undersøge nogle specielle kirkebogssamlinger kaldet SCB. Forklaring følger:

SCB-materialet (från 1860)

”De bilder som *genline* lägger ut i sitt bildarkiv kommer från de så kallade mormonfilmerna. Mormonerna filmade mellan åren 1948 - 1963 större delen av de svenska kyrkböckerna fram till ca 1895. Dock filmades originalböckerna för Födde, Vigde och Döde endast fram till ca 1859.

genline har därför kompletterat med material från Statistiska Centralbyrån (SCB). Detta är avskrifter av alla kyrkoböcker avseende Födde, Vigde och Döde från 1860 fram till ca 1897. Då det rör sig om avskrifter är informationen inte lika fullständig som i originalböckerna, bland annat saknas datum för begravning, uppgift om faddrar samt ibland även dödsorsaken. Ibland finns även avskrifter av husförhör med i SCB-materialet. Bakgrunden till dessa böcker är en bestämmelse från 1860 om att avskrifter av alla uppgifter om födselar, vigslar och dödsfall skulle skickas in till SCB och användas för statistik.

SCB-materialet kan vara ganska svårt att hitta i varför det finns [SCB-register](#) som underlättar sökandet.

Dessa [SCB-register](#) har gjorts av kunder hos *genline* samt medlemmar i Föreningen DIS.”

I dette material fandt jeg endelig det jeg så længe har ledt efter, Anna Marias og Frans Oscars vielsesdato og sted, se selv ud for nr. 9 på side 10.

Året 1869, Sept 28. Torsell, Frans Oskar Magnusson, Bagara, 1843 (igen forkert fødeår).

Malmberg, Anna Maria, *Mamsell*, 1841. Normalt ville der stå ”Pigan”, men Anna Maria tituleres altså Mamsell (fra fransk: mademoiselle, af *ma* min + *demoiselle*, fra vulgærlatin *domicella*, af lat. ’*domina* kvinde; jf. *dominus* frøken. Kilde: Gyldendals fremmedordbog 5. udgave. Er det en pleonasme, hvis man bruger udtrykket: en dominerende kvinde?

Lidt historik for familien Thorsell i Danmark.

1870 i Helsingørsgade 19, Sankt Pauls sogn, Sokkelund herred, København; her fødes og døbes Anna Leunda. Det ligger i øvrigt ikke langt fra gaden Åbenrå. I kirkebogen står der at Frans Oscar er **bagersvend**. Vi kan vel godt konkludere efter oplysningerne fra Sverige at han både har uddannet sig til skrædder og til bager. Mon tøjet gik som varmt brød?

1872 ankommer de til Fakse fra **Køge**, først Frans Oscar og senere Anna Maria og Anna Leunda. Jeg har ikke kunnet finde øvrige oplysninger i Køge kirkebog. Hvad i al verden har de lavet i Køge, det gad jeg godt vide.

Vielsesbog for Christianstad stads forsamling 1869. Se nr. 9.

Jævnførelsesregisteret for Fakse har ikke andre oplysninger og henvisninger end tilgangsregistret.

1880 bor familien i Fakse ifølge folketællingen.

1890 bor Frans Oscar og Leunda på adressen Åbenrå 9, København, mens resten af familien bor i Fakse.
1916 bor familien i Fakse ifølge folketællingen.

Diverse notater og erindringer.

Notat fra 1922 i Leanders notesbog: "Men først på sommeren faldt han (Gustav) ned fra sofaen, hvorpå Elise havde hjulpet ham op og derved brækkede han højre nogleben, så vi havde læge og der var forbindelse en tid, men han kom sig så igen. Så var det rejsen, først var vi med toget til Sorø og der mødte **Schrøder** os med bil, vi var så i **Glumsø** og så Fasters! (dvs. Leanders ene søsters) grav, derfra om aftenen i bil til Faxe." (Men hvilken søster er der tale om? Er det Laura Louise eller Leonora Hedevig)? Det er ikke Anna Leunda da hun jo er med på et foto fra 1928.

NYT: Det er lykkedes i løbet af 2008 at finde ud af, hvem der er tale om i notatet her over. Det er Leonora Hedevig der er tale om. Hun var gift med skovfoged Carl Smidt **Schrøder og de boede i skovfogedboligen i Østerskov ved **Glumsø**. Desværre døde Hedevig meget ung, og de fik ingen børn sammen. Schrøder blev gift igen og døde først i 1969. Der findes en fyldig beskrivelse af ham og hans slægt på nettet.**

Den anden søster, Laura Louise Thorsell blev også gift. Hun blev gift med politibetjent Peter Sørensen Larsen, fik senere ændret efternavnet til Thiim. De fik med sikkerhed 3 børn, men kig på hjemmesiden efter flere detaljer. Jeg kender ikke noget til resten af deres liv endnu. Tilsvarende hængepartier har jeg mht. Anna Leunda og Johan Aristarcus Thorsell. Folketællingen (AOL, 1925) 1925 Fakse er tilgængelig på nettet og af den fremgår det at familien Thorsell, Frans Oscar, Anna Maria og Anna Leunda bor på Jernbanevej 1. Frans Oscar er fhv. Postkører. De har 3 logerende: bogtrykker Peter Bleeg; typograf Georg Jørgensen og barber Helmut Petersen.

Et andet notat er lige så interessant: Skrevet i forbindelse med Gustavs dåb i Sct. Hans kirke. "Moster Anna, forlovet med lærer Larsen i Kalundborg. Moster Anna er Gustavs moster, altså Kath's søster. "1922: Fra Faxe rejste jeg hjem til Odense, men Kath og Børnene tog en tur til Kallundborg og besøgte Moster Anna der saa er Gift og boer der."

1928, den 23. marts dør Anna Maria Malmberg i Fakse og begraves på Vestre kirkegård i København den 29. marts. Kilde: Afskrift fra Faxe kirkebog leveret af Steen Torben Jensen pr. e-mail: "Anna Marie Thorsell født Molberg (jeg mener at det er Molberg med "o" og der er bestemt intet "m" som i dit Malmberg). Gift med fhv. Skræddermester Frants Oscar Magnusson Thorsell af Faxe. Født i Molbäck³, Kronoberg Leen i Sverrig d. 24. april 1841, **86 år**, af Pastor M. Grue. "

Formentlig kort tid efter Anna Marias død flytter Frans Oscar til Odense. Ifølge notat skrevet af Leander Thorsell. "23/3 1928 døde bedstemor i Faxe ca. 87 år."

1934, den 26. august dør Frans Oscar i Kochsgade hos Leander og begraves på Vestre kirkegård i København den 31. august.

³ Der findes ikke et sted eller en by i Kronoberg med det navn. Det er så i øvrigt det eneste sted, hvor man (fejlagtigt) har angivet lenet til Kronoberg i stedet for Jönköping. I Jönköping findes et Malmbäck sogn, hvor der for resten blev født en pige ved navn Anna Maria den 21.4.1841. Sic.

Kilde: Skt. Hans sogns kirkebog "Døde 1926 – 1938;

Døde Mandekøn Pag. 92 No. 32:

Dødsdagen: 1934 - 26´ August, Odense St. Hans sogn, Kochsgade 51 St.

Begravelsesstedet: Vestre kirkegård København (Ligesom hustruen Anna Maria).

Begravelsesdato: 1934 - 31´August.

Navn: Frans Oscar Magnusson Thorsell. - Enkemand siden 1928 efter Anna Morsøe! f. Malmberg, død i Fakse. Skræddermester, Aldersrentenyder. Født i Blekinge, (Sverrig) [20´Maj 1845](#). Bopæl i Fakse. [Søn af Magnus Gummesson og Hst Lena Olofsdatter](#). Sidste fælles Bopæl: Fakse. 89 Aar. Begravelsen forrettet af Sognepræst Grue.

Gytte fortalte den 12.12.2006 om familien i Faxe - Anne Marie og Frans Oscar Thorsell:

"Da bedstefar, Leander, skulle fødes, ville Anne Marie til København og bo. Hun skulle have været flov over at vise andre, at de havde haft samkvem [\(i hendes alder\)](#). Frans Oscar fik sin veletablerede skrædderforretning bortforpagtet. Da de kom tilbage, var forretningen "kørt ned", og Frans Oscar tog til Amerika for at tjene penge. Anne Marie startede et traktørsted og Anne Leunda begyndte at vaske og stryge for folk. Samtidig fortæller Gytté, at Leander på dette traktørsted var blevet drukket så grundigt fuld, at han senere afstod helt fra at drikke og meldte sig ind i Blå Kors.

Da Frans Oscar vendte hjem fra Amerika fik han den postrute, som omtalt i avisen. Her døjede han med astma, fordi det undertiden kunne være kold tjans. Da bedstefar Leander samtidig har boet lige ved siden af og etableret cykelforretning, er der nok ingen tvivl om, at de har hjulpet med til med det økonomiske.

Gytte fortæller også at både Gustav, Frans Jørgen og Elise var bange for Anna Maria, som var hurtig til at uddele huskekager. De nærmest krøb langs med fodpanelerne når de var på besøg".

/gerda